

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Основне академске студије андрагогије
Назив предмета: Писменост одраслих
Наставник/наставници: Шефика Алибабић-Хоџић, Јован Миљковић
Статус предмета: Обавезни предмет
Број ЕСПБ: 6 ЕСПБ
Услов: нема
Циљ предмета   Разумевање писмености, описмењавања и основног образовања одраслих као друштвеног и научног феномена, његових социјалних, политичких, економских, културних и методичких димензија, као и оспособљавање за методичко дизајнирање описмењавања и за критичку процену његове реализације.
Исход предмета   -Разуме генезу и функције писма и писмености у различитим историјским периодима; -Разуме концепте елементарне и функционалне писмености; -Познаје суштину, детерминанте развоја и функционалност жанровских писмености; -Разуме друштвену условљеност концепта писмености и њене „дистрибуције“; -Сагледава потребу, значај и карактеристике системског решења описмењавања и основног образовања одраслих преко концепта „Друга шанса“; -Разуме социјалне, економске, културне, мотивационе и емоционалне особености полазника елементарног описмењавања и основног образовања одраслих; -Разуме специфичности улога школе, директора, наставника и андрагошког асистента у концепту функционалног описмењавања; -Процењује функционалност програма и метода стицања и развијања писмености одраслих; -Креира аутентични дидактички материјал за потребе описмењавања; -Процењује реализацију наставног часа у процесу описмењавања.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   -Развој писма и писмености у свету у различитим историјским епохама; -Развој писма и писмености у Србији у различитим историјским епохама; -Концепти писмености и описмењавања; -Елементарна и функционална писменост; -Описмењавање и основно образовање одраслих као друштвени и научни феномен – филозофске, социјалне, економске, политичке и културне димензије; - Функционална писменост и кључне компетенције; -Међународна искуства у описмењавању одраслих и развоју кључних компетенција; -Жанровске писмености: еколошка, политичка, здравствена, медијска...; -Системско решавање проблема описмењавања и основног образовања одраслих – пример „Друга шанса“ у Србији; - Школа, полазник, наставник, андрагошки асистент у описмењавању и основном образовању одраслих; - Методичке особености описмењавања и основног образовања одраслих.   <i>Практична настава</i>   -Позиционирање основног образовања одраслих у систему образовања; -Пројектовање системских решења проблема неписмености; -Анализа организације, програмске оријентације и методичких особености основног образовања одраслих и развоја кључних компетенција; -Анализа резултата стручних посета часовима описмењавања и развијања кључних компетенција (усмереност на диференциране проблеме: компетентност наставника, адекватност организације, функционалност програма...); -Истраживање актуелних проблема у области писмености, описмењавања и развијања кључних компетенција.
Литература

Алибабић, Ш. (1994). *Функционална писменост и самообразовање*. Београд: ИПА Филозофског факултета.

Алибабић, Ш. (2004). Развијање самообразовних компетенција одраслих, *Образовање одраслих*, 1, 37-50.

Алибабић, Ш. (2011). Оспособљавање за самообразовање – методички одговор на андрагошки изазов, *Иновације у настави*, 1, 5 – 17.

Алибабић, Ш., Медић, С., Левков, Љ. (2011). Писменост као кључна компетенција у европској политици образовања одраслих, *Иновације у настави*, 3, 5-19.

Alibabić, Š, Pjanić, K. i Miljković, J. (2011). Evaluation of Adult Numeracy Curriculum, u: Pejatović, A. (ed.): *Evaluation in Education in the Balkan Countries*, 513-519. Belgrade: BASOPED, IPA, AES.

Алибабић, Ш., Поповић, К., Авдагић, Е. (2012). *Накнадно стицање основног образовања*. Сарајево: Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Бонџић, Д. (2010). Описмењавање у Југославији и Србији у периоду 1945-1950: наслеђе, циљеви, ток, резултати и недостаци, *Андрагошке студије*, 1, 91-110.

Булатовић, Р. (2002). *Андрагошки записи*. Београд: ИПА Филозофског факултета.

European Reference Framework. (2007). *Key competences for lifelong learning*. – engl. (интерни превод).

Jacobson, E., Degener, C., Purcell-Gates, B. (2003). *Creating Authentic Materials and Activities for the Adult Literacy Classroom - A Handbook for Practitioners*. Boston: NCSALL – engl. (интерни превод).

Медић, С., и други (2009). *Функционално основно образовање одраслих*. Београд: ИПА.

Миљковић, Ј. (2008). Андрагошки рад Ђирила и Методија, *Андрагошке студије*, 1, 139-148.

Митровић, М. (2010). *Писменост и образовање: перспективе Нових студија писмености*. Београд: Филозофски факултет у Београду.

Митровић, М. (2008). Конструкција односа усмености и писмености у образовању, *Андрагошке студије*, 2, 301 – 313.

Потер, Ц. (2011). *Медијска писменост*. Београд: Клио.

Тодоровић, Н. (2019). *Пројена здравствене писмености одраслог становништва регистрованоног код доктора породичне медицине у РС*. Докторска дисертација, Универзитет у Београду, Медицински факултет.

Тот, В. (2013). *Еколошка писменост наставника у основној школи*. Чачак: Факултет техничких наука.

Школа, школски тим и наставник – Приручник за наставнике (2013). Ур: Медић, С. Београд: Пројекат Друга шанса.

Број часова активне наставе: 5	Теоријска настава: 2	Практична настава: 3	
Методe извођења наставе			
предавања, вежбе, радионице, консултације, стручне посете / сусрети с праксом, самостални истраживачки рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	50	писмени испит	30
практична настава		усмени испит	20
колоквијум-и			
семинар-и			